

VRAGEN OVER HET LOKKEN VAN NACHTTREKKERS.

Een jaar of twee geleden hoorde ik voor het eerst dat men in België flinke aantallen kleine karekieten ving door ze tijdens de trek 's nachts met geluid naar beneden te lokken. De beste tijd zou zijn enkele uren voor zonsopgang. Dat wilde ik ook wel eens proberen.

Daar je met een nieuwe vangwijze uiterst voorzichtig moet zijn besloot ik om na het opzetten van de netten, om 's avonds half acht, aanwezig te blijven, de netten te openen, het geluid van de kleine karekiet aan te zetten, en elk half uur de netten te controleren, de hele nacht door.

Dat heb ik volgehouden tot de volgende morgen half acht.

Resultaat ???

TWEE vogels, geen enkele kleine karekiet !!!, hoewel ik ving in een uitgestrekt rietgebied.

Twaalf uur wachten, grotendeels in het donker, met zo'n slecht resultaat, was voldoende om de poging niet te herhalen.

Ik was dan ook blij met het artikel van de ringers Cottaar en Van Tussenbroek, die bewezen dat deze manier van vangen wel degelijk goede resultaten kan opleveren, en ik dacht dus over een hernieuwde poging.

Het nawoord van het Vogeltrekstation deed me echter aarzelen. Mogen we deze vangtechniek nu wel of niet toepassen? (OHV 52)

In het nawoord staat:

In Groot-Brittannië is deze vangmethode verboden vanwege:

1. De mogelijkheid tot het omlaag lokken in een ongeschikt biotoop.
2. Het veranderen van de vangstcijfers bij CES-projecten.

Bij Constant Effort Site-projecten vergelijkt men jaren achtereenvolgende aantallen gevangen vogels onder gelijkblijvende vangomstandigheden (situatie op de vangplaats - vangmethode - vangtijd - enz.).

Als men zich strikt houdt aan die gelijkblijvende omstandigheden kan men b.v. populatieveranderingen bestuderen.

Vanzelf sprekend kan men bij een lopend CES-project de nieuwe nachtluk-methode niet gaan inschakelen. Voor een nieuw te starten CES-project zou het geen bezwaar zijn.

Voor alle andere ringers blijft dus alleen het bezwaar over dat er misschien vogels in een ongeschikt biotoop worden gelokt.

In België maakt de ringcentrale blijkbaar geen bezwaar tegen deze nieuwe vangmethode.

In Nederland spreekt Vogelbescherming er haar zorg over uit. Zij veroordeelt blijkbaar nog niet omdat ze de gevolgen niet kent, maar spreekt haar zorg uit. Ik denk dat dat juist is.

De Adviesraad voor het Ringwerk zegt:

1. De methode niet aan te bevelen.
2. Potentiële gebruikers dienen eerst aan te tonen:
 - a. de veiligheid voor de vogels
 - b. de betrouwbaarheid van deze vangmethode voor serieus ringwerk.

Met het eerste zal bedoeld worden de mogelijkheid tot het lokken naar een ongeschikt terrein.

Wat met het tweede bedoeld wordt is me niet duidelijk. Bestaat er dan "on-serieus" ringwerk?

In zijn artikel "Het ringwerk in beweging" (OHV 52) zegt Dr.P.Drent, de nieuwe ringwerk-bioloog, :

- het doel van de Adviesraad is om de directie van het I.O.O. te adviseren.
- de uiteindelijke besluitvorming ligt bij het I.O.O.

Het bovenstaand advies van de Adviesraad is dus niet bestemd voor de ringers. Zij dienen zich te houden aan het voorschrift van het VT en dat staat niet in het nawoord. Ik lees alleen dat het VT deze vangmethode niet zal stimuleren, maar twee ringgroepen, die de methode al toepassen, mogen misschien niet doorgaan.

Wat nu ? Mogen we wel ??? Mogen we niet ???

Voor de ringers, die niet aan een CES-project werken, en dat zal wel meer dan 90% zijn, blijft slechts één tegenargument overeind:

"Misschien lokken we soms vogels naar een ongeschikt biotoop"

Maar in mijn vanggebied met grote rietvelden, griend, heggen, wilgen, weilanden en maislanden vang ik zonder geluid naast de rietvogelsoorten ook fitissen - tjiftjaffen - tuinfluiters - zwartkoppen - mezen - lijstersoorten - roodborsten en zelfs spechten.

Voor welke soort, die ik 's nachts zou kunnen lokken, zou dit een ongeschikt biotoop zijn?

Het lijkt me goed dat het VT een onderzoek start naar de mogelijkheid dat nachttrekkers door het lokken met geluid in een ongeschikt biotoop terecht komen.

Tot dan toe moeten ringers, die deze methode toepassen, bij iedere vogelsoort, die ze hiermee vangen, zich afvragen:

- Vang ik deze soort ook als ik niet de hele nacht lokgeluid laat horen?
- Zo JA, dan is er niets aan de hand. De soort kiest dit biotoop zelf uit.
- Zo NEEN, zou deze soort hier een dag lang voedsel kunnen vinden?

Wie geeft eens praktijkvoorbeelden van ongeschikte biotopen?

Wat gebeurt er indien er inderdaad een vogel in een ongeschikt biotoop zou worden gelokt?

- Vliegt hij bij het licht worden verder? (Spreeuwen van Perdeck trokken 400 km verder dan normaal om een geschikt overwinteringsgebied te vinden).
- Blijft de vogel in het voor hem ongeschikte terrein?

Ik heb vragen genoeg. Wie weet een antwoord?

B.J.Speek

Jan de Jagerlaan 5

6998 AN LAAG KEPPEL

tel. 08348-1158

